

УДК 342 (477)

*Мартинюк Р. С.**кандидат політичних наук**кафедра державно-правових дисциплін**(Національний університет «Острозька академія»)*

ПОНОВЛЕННЯ ЧИННОСТІ ПОЛОЖЕНЬ РЕДАКЦІЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ВІД 8 ГРУДНЯ 2004 РОКУ: ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОСТІ ТА ЛЕГІТИМНОСТІ

Особливість політичної ситуації, що склалася в Україні на початку 2014 р., полягала в тому, що революційні за характером події не призвели до кардинальної зміни державного ладу країни. Класичної революції, яка знищує існуючий державний лад та засновану на ньому систему органів влади, не відбулося. Відбулася лише суттєва зміна складу вищих органів держави. Не дивно, що повстале суспільство, як це має місце за результатами перебігу класичних революцій, також не виявило політичної волі до безпосереднього здійснення приналежної йому установчої влади у формі прийняття нової конституції. Воно обмежалося тим, що висунуло до законодавчого органу – Верховної Ради України вимогу поновити чинність відповідних положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р., дія яких була припинена Рішенням Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р.

Сам факт вимоги поновлення чинності згаданої редакції Конституції України свідчив, що суспільство не ставило під сумнів легітимність

© Мартинюк Р. С., 2015

© Національний університет «Острозька академія», 2015

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

Основного Закону. Звідси є очевидним, що поновлення дії положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р. повинно було здійснюватися шляхом внесення змін до Конституції України в порядку, передбаченому її розділом XIII: відповідний законопроект повинен був пройти перевірку в Конституційному Суді України на предмет відповідності статтям 157 і 158 Конституції України, бути схваленим простою більшістю від конституційного складу Верховної Ради України, а на наступній сесії Парламенту – кваліфікованою більшістю голосів у дві третіх від його конституційного складу. Дотримання наведеного порядку внесення змін до Основного Закону України було необхідним насамперед з огляду на той факт, що Закон України «Про внесення змін до Конституції України» № 2222-IV від 8 грудня 2004 р. не був об'єктом попереднього конституційного нормоконтролю, передбаченого ст. 159 Конституції України і не схвалювався на двох чергових сесіях Верховної Ради України простою і кваліфікованою більшістю голосів.

Внесення змін до Конституції України в порядку, встановленому її розділом XIII, однак, було неможливе з огляду на політичну ситуацію: Майдан вимагав негайного поновлення чинності редакції Основного Закону від 8 грудня 2004 р. й уповноважив на відповідні дії Верховну Раду України. Згадана вимога Майдану була покладена в основу політичної домовленості між лідерами опозиції і Президентом України В. Януковичем. Угода опозиції і Януковича про врегулювання кризи в Україні, підписана сторонами 21 лютого 2014 р., в одному зі своїх положень безпосередньо вказувала: «Протягом 48 годин після підписання цієї угоди буде прийнято, підписано і оприлюднено спеціальний закон, який відновить дію Конституції України 2004 року зі змінами, внесеними до цього часу. Підписанти заявляють про намір створити коаліцію та

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

сформувати уряд національної єдності протягом 10 днів після цього» [1]. Таким чином, угода між владою й опозицією чітко визначила спосіб поновлення чинності положень Конституції України в редакції від 8 грудня 2004 р. і фактично унеможливила внесення змін до Основного Закону у відповідності з порядком, визначеним його розділом XIII. Того ж дня, 21 лютого 2014 р. Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» [2, с. 143], який, однак, не був підписаний В. Януковичем. Як наслідок, 22 лютого 2014 р. Парламент прийняв Постанову «Про текст Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII» № 750-VII [3, с. 151]. Згаданою Постановою, яка набула чинності в день її прийняття, було поновлено дію відповідних положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р.

У Постанові № 750-VII Верховна Рада України, вказуючи на приналежні виключно їй повноваження на здійснення делегованої установчої влади, які «беззаперечно унеможливають здійснення іншими органами державної влади чи їх посадовими особами будь-яких дій стосовно зміни конституційних норм» [3, с. 151] та «маючи на меті відновити легітимність конституційного правопорядку в Україні як єдиний уповноважений на таку дію орган» [3, с. 151], обґрунтовує своє право поновити чинність положень Закону України № 2222-IV від 8 грудня 2004 року. Верховна Рада України окремо звертає увагу на те, що положення розділу XII Конституції України «Конституційний Суд України» «не надають Конституційному Суду України повноважень перевіряти на конституційність окремі частини чи положення Конституції

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

України, а так само вносити зміни до Основного Закону України» [3, с. 151].

З формально-правової точки зору приведена в Постанові аргументація відповідного права Верховної Ради України виглядає явно не бездоганно. Конституція України передбачає фактично єдиний спосіб перегляду своїх положень. Зміни й доповнення вносяться до Конституції України шляхом реалізації Верховною Радою України приналежної їй делегованої (інституціональної) установчої влади. Володіючи делегованою установчою владою, Верховна Рада України, однак, правомочна здійснювати її у формах і межах, визначених Конституцією України. Такі форми і межі реалізації делегованої установчої влади цілком недвозначно встановлено розділом XIII Основного Закону України.

Прийнявши Постанову «Про текст Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII» Верховна Рада України, по суті, спричинила зміну положень Основного Закону України у спосіб, альтернативний тому, що передбачений розділом XIII.

Постанова також порушує питання про дію положення ст. 150 Конституції України про те, що рішення Конституційного Суду України є обов'язковими до виконання, остаточними і не підлягають оскарженню. Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р., яким було «реанімовано» первинну редакцію Конституції України, не було скасоване Верховною Радою України, а правова позиція органу конституційної юрисдикції, яка полягає в тому, що «визнання неконституційним Закону № 2222 у зв'язку з порушенням процедури його розгляду та ухвалення означає відновлення дії попередньої редакції норм Конституції України,

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

які були змінені, доповнені та виключені Законом № 2222» [4, с. 45], сформульована в цьому Рішенні, не була змінена самим Конституційним Судом України. Основний Закон України не передбачає можливості ні першого, ні другого. Фактично Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р. було «подолане» Постановою Верховної Ради України № 750-VII від 22 лютого 2014 р.

Оцінка конституційності Постанови Верховної Ради України № 750-VII від 22 лютого 2014 р., разом із тим, потребує врахування однієї суттєвої обставини. Рішенням від 26 червня 2008 р. орган конституційної юрисдикції визнав неконституційними і припинив дію положень Закону України «Про Конституційний Суд України» в редакції від 4 серпня 2006 р., у частині, згідно з якою юрисдикція Конституційного Суду України не поширюється на вирішення питання щодо конституційності законів про внесення змін до Конституції України, які набрали чинності [5, с. 26], і тим самим опосередковано «наділив» себе правом здійснювати конституційний контроль щодо інтегрованих до тексту Основного Закону України конституційних законів. Водночас дещо раніше, приймаючи Ухвалу від 5 лютого 2008 р., Конституційний Суд України виробив іншу правову позицію. Згадана Ухвала була прийнята з приводу конституційного подання 102 народних депутатів України стосовно конституційності Закону України «Про внесення змін до Конституції України» № 2222-IV від 8 грудня 2004 р. В Ухвалі орган конституційної юрисдикції встановив: «Положення закону про внесення змін до Конституції України після набрання ним чинності стають невід'ємною складовою Конституції України – окремими її положеннями, а сам закон вичерпує свою функцію. З набуттям чинності Законом № 2222-IV його положення, оскаржені суб'єктом права на конституційне подання, є

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

фактично положеннями Конституції України, прийнятої 28 червня 1996 року, яка діє в редакції Закону № 2222-IV» [6, с. 55]. Керуючись наведеною правовою позицією, Конституційний Суд України відмовив суб'єкту конституційного подання у відкритті конституційного провадження у справі. Тим самим, приймаючи Рішення від 30 вересня 2010 р., Конституційний Суд України заперечив власну, попередньо вироблену ним правову позицію, яка безпосередньо стосується питання про можливість припинення дії Закону України № 2222-IV, чим, безперечно, поставив під сумнів конституційність згаданого Рішення. Таким чином, хоча Постанова Верховної Ради України № 750-VII від 22 лютого 2014 р. ігнорує правову позицію, відображену в Рішенні Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р., побічно вона легітимується первинною правовою позицією органу конституційної юрисдикції, сформульованою в Ухвалі від 5 лютого 2008 року.

Неможливим був і сценарій перегляду Основного Закону України у формі схвалення кваліфікованою більшістю голосів від конституційного складу Верховної Ради України Проекту закону «Про внесення змін до Конституції України» № 4180. Остання редакція цього Проекту успішно пройшла перевірку в Конституційному Суді України. Висновком від 12 жовтня 2004 р. Конституційний Суд України Законопроект № 4180 із внесеними до нього змінами визнав таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України [7, с. 21]. Однак із метою знаходження необхідної для схвалення Законопроекту підтримки відбулося нове коригування його тексту. На голосування у Верховній Раді України 8 грудня 2004 р. для прийняття в цілому був запропонований текст законопроекту, який мав істотні змістовні відмінності від варіанту Проекту, що перевірявся органом конституційної юрисдикції [8, с. 17].

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

Головними результатами змін, внесених до Законопроекту № 4180 перед остаточним голосуванням, стали відновлення повноважень Глави держави призначати та звільняти глав місцевих державних адміністрацій, половину складу Ради Національного банку України, а також повернення до передбаченого Конституцією України порядку формування Конституційного Суду України.

Законопроект про внесення змін до Основного Закону України із зазначеними корективами 8 грудня 2004 р. був поданий на розгляд до Верховної Ради України. Не зважаючи на ту очевидну обставину, що на голосування був поставлений фактично новий законопроект, який потребував попередньої перевірки Конституційним Судом України на предмет відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України, Проект закону про внесення змін до Конституції України був схвалений кваліфікованою більшістю (у 2/3 від конституційного складу) народних депутатів і скріплений підписом Співкерів Парламенту. Після цього документ у залі засідань Верховної Ради України був негайно підписаний Главою держави (разом із Законом «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 26 грудня 2004 р.») і набув чинності.

Таким чином, Закон України «Про внесення змін до Конституції України» № 2222-IV від 8 грудня 2004 р. набув чинності із порушенням встановленого розділом XIII Конституції України порядку введення в дію конституційних законів. Він не пройшов перевірки в Конституційному Суді України щодо відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України і був схвалений одним (одночасним), до того ж, «пакетним» голосуванням, не передбаченим Основним Законом України. Водночас, внесення змін до Конституції України у формі схвалення Законопроекту

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

№ 4180 кваліфікованою більшістю від конституційного складу Верховної Ради України теж було неможливе, оскільки Основний Закон України вимагає, щоб відповідне схвалення відбулося «на наступній черговій сесії (виділено авт. – Р. М.) Верховної Ради України». Навряд чи можна погодитися з висловленою у фаховому середовищі точкою зору, що «категорія «на наступній черговій сесії» має розглядатися як правило, що не дозволяє на одній і тій же сесії попередньо схвалювати й остаточно приймати зміни до Конституції» [9]. Вбачається, що внесення змін до Конституції України шляхом схвалення Законопроекту № 4180 кваліфікованою більшістю від конституційного складу Верховної Ради України було б логічним і цілком конституційним, якщо б відповідне положення Конституції України гласило: «Законопроект про внесення змін до Конституції України, крім розділу I «Загальні засади», розділу III «Вибори. Референдум» і розділу XIII «Внесення змін до Конституції України», попередньо схвалений більшістю від конституційного складу Верховної Ради України, вважається прийнятим, якщо на *іншій черговій сесії* (виділено авт. – Р. М.) Верховної Ради України за нього проголосувало не менш як дві третини від конституційного складу Верховної Ради України».

Неконституційним було б також поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р. шляхом перегляду Конституційним Судом України свого власного Рішення від 30 вересня 2010 р. Хоча сформульована в цьому Рішенні правова позиція органу конституційної юрисдикції суперечить усталеним у теорії конституційного права уявленням про природу чинних конституційних законів як органічної складової самої конституції, а перегляд власних правових позицій став далеко непоодиноким явищем у практиці Конституційного

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

Суду України, Основний Закон України, про що було зазначено, такої можливості не передбачає.

Слід відмітити і той факт, що Закон України «Про всеукраїнський референдум» від 6 листопада 2012 р., який діяв на момент поновлення чинності редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р., передбачає можливість схвалення нової редакції Конституції України на всеукраїнському конституційному референдумі без участі Верховної Ради України (п. 1 ч. 3 ст. 3, ст. 16 Закону) [10, с. 634]. Можливість застосування такого неконституційного способу поновлення чинності редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р. у час Революції Гідності викликає щонайменше сумнів. І справа не лише в тому, що наведений спосіб перегляду Конституції України альтернативний встановленому розділом XIII Основного Закону і не відповідає змісту угоди від 21 лютого 2014 р. Всеукраїнський референдум щодо змін Конституції України призначається, відповідно до ст. 156 Основного Закону, Президентом України. Оскільки, відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про самоусунення Президента України від виконання конституційних повноважень та призначення позачергових виборів Президента України» № 757-VII від 22 лютого 2014 р., «Президент України В. Янукович у неконституційний спосіб самоусунувся від здійснення конституційних повноважень» та був визнаний «таким, що не виконує свої обов'язки» [11, с. 158], Глава держави призначити референдум щодо внесення змін до Конституції України не міг. Однак не міг призначити конституційний референдум і Прем'єр-міністр України – особа, яка відповідно до ст. 112 первинної редакції Конституції України повинна тимчасово виконувати обов'язки Президента України. Між іншим, не передбачає можливості призначення всеукраїнського референдуму щодо внесення змін до

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

Конституції України особою, яка тимчасово виконує обов'язки Президента України, тобто Головою Верховної Ради України, і чинна редакція ст. 112 Основного Закону.

Проведення конституційного референдуму, як і будь-якого іншого референдарного голосування вимагає дотримання законодавчо визначеного порядку і відбувається в певних часових рамках. З огляду на досягнуту 21 лютого 2014 р. політичну домовленість здійснити відповідні конституційні зміни упродовж 48 годин, проведення конституційного референдуму було неможливим і з цієї точки зору.

Нарешті, положення Закону України «Про всеукраїнський референдум» про можливість «схвалення нової редакції Конституції України» без конституційно передбаченої участі Верховної Ради України є очевидно неконституційними і провокують зупинку референдарного процесу органом конституційної юрисдикції.

Між Постановою Верховної Ради України № 750-VII від 22 лютого 2014 р. та Рішенням Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р. можливе проведення певних паралелей. В обох відповідних випадках відбулася зміна положень Конституції України у спосіб, не передбачений самим Основним Законом. Приймаючи Рішення від 30 вересня 2010 р. Конституційний Суд України, як і Верховна Рада України, приймаючи Постанову № 750-VII від 22 лютого 2014 р., фактично вийшли за межі своїх конституційно встановлених повноважень. Водночас, оцінка конституційності згаданих актів виявляє і принципові відмінності. На відміну від Конституційного Суду України, Верховна Рада України була безпосередньо уповноважена на відповідні дії народом, даремно, що вони виходили за рамки конституційної компетенції Парламенту. Поновлення чинності редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р. шляхом

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

ухвалення Верховною Радою України Постанови № 750-VII було, і з огляду на зміст угоди, досягнутої між сторонами протистояння 21 лютого 2014 р., і з огляду на саму логіку розвитку політичного процесу, об'єктивно неминучим. Дії Верховної Ради України легітимуються їх результатами: ухваливши Постанову № 750-VII, Парламент принципово стабілізував ситуацію у країні і попередив неконтрольований розвиток революційних подій, зберіг у країні конституційно встановлений правопорядок.

Таким чином, хоча здійснена за результатами прийняття Постанови № 750-VII від 22 лютого 2014 р. конституційна нормотворчість Верховної Ради України є далеко не безспірною з формально-правової точки зору, вона, безсумнівно, була легітимована політичною волею суспільства. У цьому – чи не найважливіший аргумент легітимності відповідних дій Верховної Ради України. Парламент був уповноважений поновити чинність редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р. Майданом – представницьким за своєю природою інститутом, волевиявлення якого носило установчий характер. Як суб'єкт, що втілював суверенітет повсталого українського народу і безперечно володів його установчою владою, Майдан визнав легітимність і самої Верховної Ради України, і здійснювану нею «екстраординарну» конституційну нормотворчість.

Феномен Майдану не знаходить аналогів у новітній конституційній практиці розвинених зарубіжних країн. Історичні витоки цього феномену, вбачається, перебувають у політичній практиці Запорозької Січі. Відродження згаданої вітчизняної традиції народовладдя у XXI ст., у цілком нових політичних умовах державного буття породило феномен Майдану. Як безпосередній суб'єкт первинної установчої влади, Майдан не був зв'язаний у своєму волевиявленні конституційно встановленими

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

формами здійснення установчої влади. На усвідомленні цього факту, вбачається, і слід аргументувати конституційність і легітимність дій Верховної Ради України, якими було поновлено чинність редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р.

Список використаних джерел

1. Угода опозиції і Януковича про врегулювання кризи в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Politics/102780>
2. Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України № 742-VII від 21 лютого 2014 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2014. – № 11. – Ст. 143.
3. Про текст Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII: Постанова Верховної Ради України № 750-VII від 22 лютого 2014 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2014. – № 11. – Ст. 151.
4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України) № 20-рп/2010 від 30.09.2010 р. // Вісник Конституційного Суду України. – 2010. – № 5. – С. 36-46.
5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення

▪ Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

підпункту 1 пункту 3 розділу IV Закону України «Про Конституційний Суд України» (в редакції Закону України від 4 серпня 2006 року № 79–V) (справа про повноваження Конституційного Суду України) № 13-рп/2008 від 26. 06. 2008 р. // Вісник Конституційного Суду України. – 2008. – № 5. – С. 22-27.

6. Ухвала Конституційного Суду України про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 102 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України», Закону України «Про внесення зміни до розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Конституційний Суд України» № 6-у/2008 від 05. 02. 2008 р. // Вісник Конституційного Суду України. – 2008. – № 2. – С. 53-55.

7. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про Законопроект № 4180 з внесеними до нього поправками) № 2-в/2004 від 12. 10. 2004 р. // Вісник Конституційного Суду України. – 2008. – № 5. – С. 5-29.

8. Конституційна реформа в Україні: перебіг, стан і перспективи. Аналітична доповідь // Національна безпека і оборона. – 2007. – № 1. – С. 3-41.

9. Мусіяка В. Законний шлях відновлення конституційного ладу / В. Мусіяка [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/columns/2014/02/3/7012422/?attempt=1>

▪ Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles /2015/n2/15mrsktl.pdf>.

10. Про всеукраїнський референдум: Закон України № 5475-VI від 06. 11. 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 44-45. – Ст. 634.

11. Про самоусунення Президента України від виконання конституційних повноважень та призначення позачергових виборів Президента України: Постанова Верховної Ради України № 757-VII від 22 лютого 2014 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2014. – № 11. – Ст. 158.

Мартинюк Р. С.

Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності

У науковій статті досліджується питання конституційності та легітимності дій Верховної Ради України, якими було «подолано» Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р. та поновлено чинність редакції Конституції України від 8 грудня 2004 р. Аргументується право Верховної Ради України на відповідну «екстраординарну» конституційну нормотворчість. У світлі концепції установчої влади народу запропоновано авторське бачення природи феномену Майдану.

Ключові слова: первинна редакція Конституції України, редакція Конституції України від 8 грудня 2004 р., внесення змін до Конституції України, Конституційний Суд України, Верховна Рада України, Президент України, установча влада народу, конституційність, легітимність, революція, Майдан.

-
- Поволення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.

Мартынюк Р. С.

Возобновление действия положений Конституции Украины от 8 декабря 2004 года: вопрос конституционности и легитимности

В научной статье исследуется вопрос конституционности и легитимности действий Верховной Рады Украины, которыми было «преодолено» Решение Конституционного Суда Украины от 30 сентября 2010 г. и восстановлено силу редакции Конституции Украины от 8 декабря 2004 г. Аргументируется право Верховной Рады Украины на соответствующее «экстраординарное» конституционное нормотворчество. В свете концепции учредительной власти народа предложено авторское видение природы феномена Майдана.

Ключевые слова: первичная редакция Конституции Украины, редакция Конституции Украины от 8 декабря 2004 г., внесение изменений в Конституцию Украины, Конституционный Суд Украины, Верховная Рада Украины, Президент Украины, учредительная власть народа, конституционность, легитимность, революция, Майдан.

Martyniuk R. S.

Revival of the Provisions of the Constitution of Ukraine Dated December 8th, 2004: Matter of Constitutionality and Legitimacy

The author of this article analyzes the matter of constitutionality and legitimacy of the actions of the Verkhovna Rada of Ukraine due to which the Decision of the Constitutional Court of Ukraine dated September 30th, 2010, was «overridden» and the validity of the Constitution of Ukraine in edition of December 8th, 2004, was restored. The reasons are given for the right of the Verkhovna Rada of Ukraine for the relevant «extraordinary» rule-making. In

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsctl.pdf>.

view of the conception of the constituent government of people the author's vision of the nature of the phenomenon of Maidan has been suggested.

Key words: primary edition of the Constitution of Ukraine, edition of the Constitution of Ukraine dated December 8th, 2004, amendments of the Constitution of Ukraine, the Constitutional Court of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine, the President of Ukraine, constituent government of people, constitutionality, legitimacy, revolution, Maidan.

-
- Поновлення чинності положень редакції Конституції України від 8 грудня 2004 року: питання конституційності та легітимності / Р. С. Мартинюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2015. – № 2(12) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2015/n2/15mrsktl.pdf>.